

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-647.03-419-2008/885/37013
Konu : Yükümlülük belirlenmeyen hükmün açıklanmasının
geri bırakılmasına ve ertelenmesine ilişkin ilâmların
hangi deftere kaydedileceği ve nasıl infaz edileceği

30/06/2009

BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08/07/2008 tarihli ve B.03.0.BİD.0.00.00.02/1658/4717 sayılı yazı.

Genel Müdürlüğümüzün 19/10/2007 tarihli ve B.03.0.CİG.0.00.00.05-647.03-157-2007/52927 sayılı görüşünde; “5237 sayılı Kanununun 51’inci maddesinin birinci fıkrasına göre cezası ertelenen ve üçüncü fıkrası gereğince denetim süresine tâbi tutulan ve yükümlülük getirmeyen hükümler belirtilmediğinden, buna ilişkin mahkeme kararının infazının, kararın verildiği yerin Cumhuriyet başsavcılığınca esas defterinin ilgili kısmına şerh düşüldükten sonra mahkemesine, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilen ancak bir yükümlülük belirlenmeyen ve denetim altına alınmasına karar verilmeyen çocuklar ile ilgili kararların takibinde denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü veya bürosunun herhangi bir görevi olmayıp, bu kararların mahkemece talî karar fişi düzenlenerek sisteme kaydedilmek üzere Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmesi”,

Adli sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün 22/01/2008 tarihli ve (140) no’lu genelgesinde; “Türk Ceza Kanunu’nun 51’inci maddesine göre verilen cezanın ertelenmesine ilişkin mahkûmiyet kararlarıyla ilgili olarak ceza fişinin düzenlenerek adli sicile kaydedileceği, kararda belirtilen süre ve şartların gerçekleşmesi durumunda cezanın infaz edilmiş sayılacağı ve infaz edilmiş hükümlere ilişkin kayıtların Genel Müdürlükçe silinerek arşiv kaydına alınacağı, bu tür kararların infazının takibi, infazın yapıldığı veya infaz edilmiş sayıldığı tarihten itibaren mutlaka bir yerine getirme fişinin düzenlenerek adli sicile kaydedilmesi”,

Gerektiğinin ifade edilmesi sebebiyle görüş ve genelge arasında çelişki doğduğu belirtilerek, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 51’inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca hapis cezasının ertelenmesi, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 231 ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu’nun 23’üncü maddeleri gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilen, ancak yükümlülük belirlenmeyen ve rehber görevlendirilmeyen denetimli serbestlik ile denetim altına alma tedbirlerine ilişkin kararların infazının ve yerine getirme fişlerinin Cumhuriyet başsavcılıklarının hangi birimi tarafından yerine getirileceği, bu tür kararlara ceza fişi mi, yoksa talî karar fişinin mi düzenleneceği, bu kararların ilgisinin denetim süresini iyi hâlli geçirdiğine dair takibin ne zamana kadar ve ne şekilde yapılacağı ile yerine getirme fişinin ne zaman düzenlenerek gönderileceği hususlarında doğan tereddüt sebebiyle görüş talebini içeren ilgi yazı incelendi.

Bilindiği üzere; 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun "Hapis cezasının ertelenmesi" kenar başlıklı 51’inci maddesinin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarında; “ (6) Mahkeme,

hükümlünün kişiliğini ve sosyal durumunu göz önünde bulundurarak, denetim süresinin herhangi bir yükümlülük belirlemeden veya uzman kişi görevlendirmeden geçirilmesine de karar verebilir.

(7) Hükümlünün denetim süresi içinde kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen, uymamakta ısrar etmesi hâlinde; ertelenen cezanın kısmen veya tamamen infaz kurumunda çektirilmesine karar verilir.

(8) Denetim süresi yükümlülüklerle uygun veya iyi hâlli olarak geçirildiği takdirde, ceza infaz edilmiş sayılır.”

5271 sayılı *Ceza Muhakemesi Kanunu'nun* “Hükmün açıklanması ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması” kenar başlıklı 231’inci maddesinin sekizinci, dokuzuncu, onuncu, on birinci, on üçüncü fıkralarında; “(8) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi hâlinde sanık, beş yıl süreyle denetim süresine tâbi tutulur. Bu süre içinde bir yıldan fazla olmamak üzere mahkemenin belirleyeceği süreyle, sanığın denetimli serbestlik tedbiri olarak;

a) Bir meslek veya sanat sahibi olmaması halinde, meslek veya sanat sahibi olmasını sağlamak amacıyla bir eğitim programına devam etmesine,

b) Bir meslek veya sanat sahibi olması halinde, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasına,

c) Belli yerlere gitmekten yasaklanmasına, belli yerlere devam etmek hususunda yükümlü kılınmasına ya da takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesine, karar verilebilir. Denetim süresi içinde dava zamanaşımı durur.

(9) Altıncı fıkranın (c) bendinde belirtilen koşulu derhal yerine getiremediği takdirde; sanık hakkında mağdura veya kamuya verdiği zararı denetim süresince aylık taksitler hâlinde ödemek suretiyle tamamen gidermesi koşuluyla da hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilir.

(10) Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir.

(11) Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması hâlinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı hâlinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.

(13) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi hâlinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir.”

5395 sayılı *Çocuk Koruma Kanunu'nun* “Hükmün açıklanmasının geri bırakılması” kenar başlıklı 23’üncü maddesinde; “(1) Çocuğa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda, Ceza Muhakemesi Kanunundaki koşulların varlığı halinde, mahkemece hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Ancak, bu kişiler açısından denetim süresi üç yıldır.”

5560 sayılı *Kanunla değiştirilmeden önceki 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun* 23’üncü maddesinin üçüncü, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkralarında; “(3) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi hâlinde, çocuk, beş yıl süreyle denetimli serbestlik tedbirine tâbi tutulur. Bu süre içinde çocuğun bir eğitim kurumuna devam etmesine, belli yerlere gitmekten yasaklanmasına, belli yerlere devam etmek hususunda yükümlü

kılınmasına ya da takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesine karar verilebilir. Denetim süresi içinde dava zamanasını durur.

Bir yıldan fazla olmamak üzere mahkemenin belirleyeceği süreyle, sanığın denetimli serbestlik tedbiri olarak;

(5) Denetimli serbestlik süresi içinde kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm olmadığı ve yükümlülüklerine uygun davranıldığı takdirde, davanın düşmesi kararı verilir.

(6) Çocuğun denetimli serbestlik süresi içinde işlediği hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç nedeniyle mahkûm olması veya yükümlülüklerine aykırı davranması hâlinde, mahkeme geri bıraktığı hükmü açıklar. Ancak mahkeme, yükümlülüklerin yerine getirilme durumunu göz önünde bulundurarak, çocuk hakkında belirlenen cezada yarı oranına kadar indirim yapabilir.

(8) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi hâlinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir.”

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un “İnfazın Dayanakları ve Kimin Tarafından İzleneceği” kenar başlıklı 5’inci maddesinde; “(1) Mahkeme, kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı cezaya ilişkin hükmü Cumhuriyet Başsavcılığına gönderir. Bu hükme göre cezanın infazı Cumhuriyet savcısı tarafından izlenir ve denetlenir.”

5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun “Adli sicile kaydedilecek bilgiler” kenar başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde; “(1) Türk mahkemeleri tarafından vatandaş veya yabancı hakkında verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet hükümleri adli sicile kaydedilir. Bu bağlamda;

a) Hapis cezaları ile ilgili olarak;

1. Hapis cezasına mahkûmiyet kararı,
2. Koşullu salıverilme kararı,
3. Koşullu salıverilmede denetim süresinin uzatılmasına ilişkin karar,
4. Koşullu salıverilme kararının geri alınmasına dair karar,
5. Hapis cezasının infazının tamamlandığı hususu,

b) Hapis cezasının ertelenmesi halinde;

1. Denetim süresi,
2. Denetim süresinin yükümlülüklerine uygun veya iyi halli olarak geçirilmesi dolayısıyla cezanın infaz edilmiş sayıldığı hususu,

3. Ertelenen hapis cezasının infaz kurumunda çektirilmesine ilişkin karar,

c) Adli para cezası ile ilgili olarak;

1. Adli para cezasına ilişkin mahkûmiyet hükmü,
2. Adli para cezasının ödenmek suretiyle infaz edildiği hususu,
3. Adli para cezasının tazyik hapsi suretiyle kısmen veya tamamen infaz edildiği hususu,

4. Adli para cezasının tazyik hapsinden sonra kalan kısmının ödenmek suretiyle infaz edildiği hususu, ”

“Diğer bilgilerin kaydı” kenar başlıklı 6’ncı maddesinde; “(1) Kamu davasının açılmasının ertelenmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin kararlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Başsavcılığı veya askerî savcılık tarafından istenmesi halinde verilmek üzere kaydedilir.”

“Adli sicil bilgilerinin silinmesi” kenar başlıklı 9’uncu maddesinde; “(1) Adli sicildeki bilgiler;

a) Cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması,

b) Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikayetten vazgeçme veya etkin pişmanlık,

c) Ceza zamanaşımının dolması,

d) Genel af,

Halinde Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce silinerek, arşiv kaydına alınır.

(2) Adlî sicil bilgileri, ilgilinin ölümü üzerine tamamen silinir.

(3) Türk vatandaşları hakkında yabancı mahkemelerce verilmiş olup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre adlî sicile kaydedilen hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûmiyet hükümleri, kesinleştiği tarihten itibaren mahkûmiyet kararında belirtilen sürenin geçmesiyle, Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce adlî sicil kayıtlarından çıkartılarak arşiv kaydına alınır. Adlî para cezasına mahkûmiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümler, adlî sicil kaydına alınmadan doğrudan arşive kaydedilir.”

20/12/2005 tarihli ve 26029 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri İle Koruma Kurulları Yönetmeliğinin; “Bildirim” kenar başlıklı 121’inci maddesinde; “(1) Şube müdürlüğü veya büro tarafından yapılacak bildirim, şüpheli, sanık veya hükümlünün kendisi veya kanuni temsilcisine 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre hükümde gösterilen adrese yapılır.

(2) Çocuklar hakkında verilen kararların yerine getirilmesi amacıyla şube müdürlüğüne veya büroya başvurması için yapılacak çağrı, çocuğun kanuni temsilcisine yapılır.

(3) Sanık veya hükümlü çocukların denetim veya denetleme planına uymamaları halinde yapılacak uyarı kanuni temsilcilerine yapılır.

(4) Çocuklar hakkında hazırlanan denetim veya denetleme planları kanuni temsilcilerine bildirilir. Ayrıca bu planlar hakkında çocuk bilgilendirilir.

(5) Şüpheli, sanık veya hükümlüye ya da kanuni temsilciye yapılacak bildirimde; geçerli, haklı ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmadığı hâlde gelmemenin ayrıca çağrıya uymamanın yükümlülüğün ihlali sayılacağı ile bunun kanuni sonuçları gösterilir.

(6) Şüpheli, sanık ya da hükümlünün, şube müdürlüğü veya büroya başvurması için yapılan bildirimde haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın uymaması hâlinde ilgili defterdeki kayıt kapatılarak durum, mahkemesine iletilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(7) Çocuğun kanuni temsilcisi ile çocuğun haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde şube müdürlüğü veya büroya başvurmaması hâlinde, şube müdürlüğü veya büroca ilgili defterdeki kayıt kapatılarak evrak mahkemeye iletilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Çocuğun veya kanuni temsilcisinin süresinde başvurması halinde, denetim görevlisi veya denetleme memuru tarafından denetleme planı hazırlanır.”

“Şube müdürlüğü veya büroya gönderilmeyecek ilâmlar” kenar başlıklı 122’nci maddesinde; “(1) Cezanın ertelenmesinde veya koşullu salıvermede yükümlülük belirlenmemesi ve rehber görevlendirilmemesi halinde ilam şube müdürlüğü veya büroya gönderilmeyerek Cumhuriyet başsavcılığınca takip edilir.

(2) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması halinde yükümlülük belirlenmemesi halinde birinci fıkradaki işlemler yapılır.

(3) Çocuklar hakkında 5395 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi gereğince denetim altına alma kararı verilmemesi halinde aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır.

a) Kamu davasının açılmasının ertelenmesi ile yükümlülük belirlenmeden hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarında birinci fıkradaki işlemler yapılır.

b) Koruyucu ve destekleyici tedbir kararları mahkemece doğrudan ilgili kuruma gönderilir.”

“Çocuklar ile ilgili denetimli serbestlik kararlarının infazında dikkat edilecek hususlar” kenar başlıklı 123’üncü maddesinde; “(1) Çocuklar ile ilgili denetimli serbestlik kararlarının infazında bu Yönetmelik ile 24/12/2006 tarihli ve 26386 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirilir.”

01/06/2005 tarihli ve 25831 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin “İnfaz defteri ve denetimli serbestlik defteri” kenar başlıklı 13’üncü maddesinde; “Mahkeme ilâmlarının düzenli ve aksamayacak bir şekilde infaz edilmesini sağlamak amacıyla tutulan defterdir.

İnfaz defteri; sıra numarası, hükümlünün kimliği, T.C. kimlik numarası, ilâmı veren mahkeme, ilâmın tarih ve numarası, ilâmın geldiği tarih, Cumhuriyet başsavcılığının esas numarası, hükmün özeti, evvelce gözaltında ve tutuklu kalmışsa giriş ve çıkış tarihleri, cezaevine girdiği tarih ve saat, cezaevinden çıktığı tarih ve saat, muhafaza tedavi ve tedbirin uygulanmaya başlandığı tarih, muhafaza, tedavi ve tedbirin sona erdiği tarih, ceza bildirme fişinin gönderildiği tarih, tali karar fişi, yerine getirme fişinin gönderildiği tarih ve düşünceler sütunlarını ihtiva eder.

Bir hüküm ile aynı şahsın hürriyeti bağlayıcı ceza ile adli para cezasına ve güvenlik tedbirine hükmedilmesi hâlinde, bu cezalara ait ilâmlar ayrı ayrı numaralara kaydedilir.

İşin çok olduğu yerlerde adli para cezasına dair ilâmlar için müstakil bir defter tutulabileceği gibi, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa, 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanuna, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 32 nci maddesi, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 60 ıncı maddesi ve 203 üncü maddesinin (3) üncü fıkrasına göre verilen disiplin cezaları, tedbir niteliğindeki kararlar ile muayene ve tedavi kararları, dahili ve harici ilâmlar hakkında da müstakil bir defter tutulabilir.

Tedbir kararlarının düzenli ve aksamayacak bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla denetimli serbestlik genel defteri tutulur. Bu deftere; 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 50'nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (e) ve (f) bentleri ile 51' inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde, 53' üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkrasında, 191' inci maddesinin ikinci fıkrasında, 221' inci maddesinin beşinci fıkrasında, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 105' inci maddesinin dördüncü fıkrasında, 107' nci maddesinin yedinci ve sekizinci fıkrasında, 108' inci maddesinin dördüncü ve altıncı fıkrasında, 110' uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 19' uncu maddesi ile 23' üncü maddesinde belirtilen ilâmlar kaydedilir.

Denetimli serbestlik genel defteri; sıra numarası, hakkında tedbir uygulanan kişinin; kimliği, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, kararı veren Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemenin adı, kararın tarih ve numarası, suçu, kararın geldiği tarih, kararın konusu, takip eden uzmanın kimliği, kararın uygulanmasına başlanıldığı ve bitirildiği tarih sütunlarını içerir."

Hükümleri yer almaktadır.

Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün;

28.01.2008 tarihli ve “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 51 ve 191. Maddelerine İlişkin Kararlara Ait Bildirme Fişleri” konulu (140) no’lu genelgesinde; “Türk Ceza Kanununun 51. maddesi gereğince verilen cezanın ertelenmesine ilişkin kesinleşmiş mahkûmiyet kararları ile ilgili olarak bir ceza fişinin düzenlenerek adli sicile kaydedileceği, kararda belirtilen süre ve şartların gerçekleşmesi durumunda cezanın infaz edilmiş sayılacağı ve infaz edilmiş hükümlere ilişkin kayıtların Genel Müdürlüğümüzce silinerek arşiv kaydına alınacağı, bu tür kararların infazının takibi, infazının yapıldığı veya infaz edilmiş sayıldığı

tarihten itibaren mutlaka bir yerine getirme fişinin düzenlenerek adli sicile kaydedilmesi gerektiği,

09.10.2008 tarihli ve “5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 ve 231. Maddelerine İlişkin Düzenlenen Tali Karar Fişleri Hakkında” konulu (141) no’lu genelgesinde ise; “1) CMK’nun 171 ve 231. maddeleri gereğince bir suça ilişkin olarak ilk defa verilen ve daha evvel verilmiş herhangi bir mahkûmiyetle ilgisi bulunmayan, kamu davasının açılmasının ertelenmesi veya hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına dair düzenlenecek tali karar fişlerinin Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmeyerek veri giriş işleminin mahallinde yapılması,

2) Daha önce verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet hükümleri ile ilgili olarak, bir ceza fişi ile adli sicili intikal eden kayıtlar hakkında, yeniden değerlendirme sonucu verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair kararlarla ilgili düzenlenecek tali karar fişlerinin yapılacak değişiklik ve silme işlemlerine esas teşkil etmek üzere Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmesi,

3) 01/01/2006 tarihli ve 62 sayılı Genelgemiz doğrultusunda 5395 sayılı Kanun ile diğer özel kanunlar gereğince verilen kamu davasının açılmasının ertelenmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair düzenlenen tali karar fişlerinin Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmesi uygulamasına devam olunması,”

İfadelerine yer verilmiştir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 51’inci maddesi uyarınca; hapis cezası ertelenen hükümlülere denetim süresi içerisinde bir yükümlülük yüklenilebileceği gibi denetim süresi içerisinde herhangi bir yükümlülük belirlenmeden veya uzman kişi görevlendirilmeden de denetim süresinin geçirilmesine karar verilebilecektir. Denetim süresi belirlenen hükümlü, bu süre içerisinde bir suç işlediği ve bu suçtan mahkûmiyet kararı verildiği takdirde yargılama sırasında getirilen adlî sicil kaydına göre suçun denetim süresi içinde işlenip işlenmediği tespit edilebilecektir. Bu durumda ertelenen hapis cezasının infaz kurumunda çektirilmesine karar verilebilecektir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 51’ inci maddesinin yedinci fıkrasındaki düzenlemeye göre, ertelenen cezanın kısmen veya tamamen infaz kurumunda çektirilmesine karar verilebilmesi için, denetim süresi içinde işlenen kasıtlı suçtan dolayı hapis veya adlî para cezasına ya da güvenlik tedbirine hükmedilmesi gerekir. Buna karşılık, denetim süresi içinde işlenen yeni suç kasten işlenmiş bir suç değilse ertelenen cezanın kısmen veya tamamen infaz kurumunda çektirilmesine karar verilemeyecektir.

Ertelenen cezanın kısmen veya tamamen infaz kurumunda çektirilmesine karar verilebilmesi için kasıtlı suçun denetim süresi içinde işlenmesi yeterli olup, mahkûmiyet kararının da denetim süresi içinde verilmiş olması zorunlu değildir. İşlenen ikinci suçtan dolayı verilmiş bulunan mahkûmiyet kararının kesinleşmesi gereklidir.

Hapis cezası ertelenmiş olan mahkûmun denetim süresini iyi hâlli olarak geçirmesi, bu süre zarfında kasıtlı bir suç işlememesi hâlinde, yeni TCK’na göre cezası infaz edilmiş sayılacağından ayrıca bir karar verilmesine gerek bulunmamaktadır.

07.09.2005 tarihli ve 25929 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adlî Sicil Yönetmeliği’nin “Tanımlar” kenar başlıklı üçüncü maddesinde; “*Ceza Fişi: Türk mahkemelerince verilerek kesinleşen, disiplin cezaları, surf askerî suçlar ve tazyik hapsi ile idarî para cezası dışında kalan ceza mahkûmiyetleri, fer’i cezalar ve güvenlik tedbirlerinin adlî sicile bildirimini için düzenlenecek fişi,*

Tali Karar Fişi: Ceza fişi ile adlî sicile bildirilmiş olan hüküm ve kararlarda değişiklik yapan kararlar ile kamu davasının açılmasının ertelenmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin kararların bildirileceği fişi,

Yerine Getirme Fişi: Hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezalarının infaz edildiğini, fer’i cezalarda, güvenlik tedbirlerinde sürenin bittiğini, para cezalarının

hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrildiği hallerde infazın bittiğini bildiren fişi" ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 11/1'inci fıkrasında Kanunun 9' uncu maddesindeki düzenlemeye paralel bir şekilde cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması hâlinde Genel Müdürlük tarafından adli sicildeki bilgilerin silinerek arşiv kaydına alınacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla;

1) Denetimli serbestlik genel defterine hangi ilâmların kaydedileceği, Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 13'üncü maddesinde sayıldığından ve burada 5237 sayılı Kanunun 51'inci maddesinin birinci fıkrasına göre hapis cezası ertelenen ve üçüncü fıkrası gereğince denetim süresine tâbi tutulan ve yükümlülük getirmeyen hükümler belirtilmediğinden, herhangi bir yükümlülüğe tâbi tutulmadan ve uzman kişi görevlendirilmeden denetim altında tutulmasına ilişkin mahkeme kararının infazının, kararın verildiği yerin Cumhuriyet başsavcılığınca esas defterinin ilgili kısmına şerh düşüldükten sonra bu kararlara mahsus bir karton/kayıt tutularak veya UYAP'ta ayrı bir ekran oluşturularak yapılmasının,

Mahkemece belirlenen denetim süresi sonunda Cumhuriyet başsavcılığı ekranına gereğinin yapılması için uyarı verilip sorgulama yapılarak denetim süresi içinde kasıtlı bir suç işlenip işlenmediğinin kontrol edilmesinin;

Kasıtlı suç işlendiğinin tespiti hâlinde soruşturma ya da kovuşturma safahatının takip edilerek;

a) Mahkûmiyet kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi hâlinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 51'inci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca, ertelenen cezanın kısmen veya tamamen infaz kurumunda çektirilmesine karar verilmek üzere mahkemesine bildirimde bulunulmasının,

b) Kovuşturmaya yer olmadığı, beraat, ceza verilmesine yer olmadığı veya düşme kararı verilmesi ve bu kararların kesinleşmesi hâllerinde ise, kesinleşmeyi müteakiben yerine getirme fişi düzenlenerek Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmesinin,

Kasıtlı suç işlenmediğinin tespiti hâlinde ise derhal yerine getirme fişi düzenlenerek Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmesinin,

Yukarıdaki işlemlerin, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün (140) No'lu genelgesi doğrultusunda yerine getirilmesinin,

2) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilen ancak bir yükümlülük belirlenmeyen ve denetim altına alınmasına karar verilmeyen çocuklar ve yetişkinler hakkındaki kararların kesinleşmesini müteakip, sisteme kaydedilmek üzere düzenlenecek talî karar fişleri hususundaki işlemlerin, Adli Sicil Yönetmeliği ve Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün (141) nolu genelgesine uygun şekilde yerine getirilmesi ve bu kararların takibinin, mahsus bir karton/kayıt tutularak veya UYAP'ta ayrı bir ekran oluşturularak kararı veren mahkemece yapılmasının,

Belirlenen denetim süresi sonunda mahkeme ekranına gereğinin yapılması için uyarı verilip sorgulama yapılarak, denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenip işlenmediğinin kontrol edilmesinin,

3) Kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilen yükümlülük belirlenmeyen ve denetim altına alınmasına karar verilmeyen çocuklar ile yetişkinler hakkındaki kararların kesinleşmesini müteakip, sisteme kaydedilmek üzere düzenlenecek talî karar fişleri hususundaki işlemlerin Adli Sicil Yönetmeliği ile Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün (141) nolu genelgesine uygun şekilde yerine getirilmesi ve bu kararların takibinin, mahsus bir karton/kayıt tutularak veya UYAP'ta ayrı bir ekran oluşturularak kararı veren Cumhuriyet başsavcılığınca yapılmasının,

Belirlenen erteleme süresi sonunda Cumhuriyet başsavcılığı ekranına gereğinin yapılması için uyarı verilir sorgulama yapılarak, erteleme süresi içinde kasten yeni bir suç işlenip işlenmediğinin kontrol edilmesinin; kasıtlı suç işlendiğinin tespiti hâlinde soruşturma ya da kovuşturma safahatının takip edilerek mahkûmiyet kararının kesinleşmesini müteakiben kamu davasının açılmasının; kovuşturmaya yer olmadığı, beraat, ceza verilmesine yer olmadığı veya düşme kararı verilmesi hâlleri ile denetim süresi sonunda yapılan kontrolde kasıtlı suç işlenmediğinin tespiti hâlinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesinin,

4) 4616 sayılı Kanun'a ilişkin olarak verilen erteleme kararlarının takibinin de, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün 17/12/2007 tarihli ve B.03.0AİG.0.00.00.03/25707 sayılı "4616 sayılı Kanun'a ilişkin erteleme kararları" konulu yazısı doğrultusunda yukarıda belirtilen (2) ve (3) numaralı bentlere uygun bir şekilde yapılmasının,

5) 5402 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü tarafından yapılan çağrılara veya hazırlanan denetim plânına uyarıya rağmen uyulmaması hâli, denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüğün ihlâli sayılacağından bu konuda ilgili mahkemece karar alınmak üzere, hakkında yükümlülük belirlenen veya uzman kişi görevlendirilen;

a- Şüpheli, sanık ya da hükümlünün, şube müdürlüğü veya büroya başvurması için yapılan bildirimde haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın uymaması hâlinde ilgili defterdeki kaydın kapatılarak durumun, Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesinin,

b- Çocuğun kanunî temsilcisi ile çocuğun haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde şube müdürlüğü veya büroya başvurmaması hâlinde, şube müdürlüğü veya büroca ilgili defterdeki kaydın kapatılarak evrakın Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesinin,

6) Belirtilen konularda Yönetmelik değişikliği yapılan kadar uygulamanın bu şekilde sürdürülmesi ile aksamaya meydan verilmemesi bakımından UYAP ekranlarında gerekli işlemlerin yapılmasının,

7) Yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar sırasında şüpheli ya da sanıkların getirilen adli sicil kayıtlarından; daha evvel haklarında hapis cezasının ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması ya da kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararlarından birinin verilmesi ve denetim süresi içerisinde suç işlendiğinin anlaşılması hâlinde ilgili mahkeme ya da Cumhuriyet başsavcılığına bildirimde bulunulmasının,

8) Kişi hakkında yerine getirme veya ikinci tâli karar fişi doldurulmasından sonra denetim süresinin iyi hâli olarak geçirilmediğinin anlaşılması hâlinde de ilgili mercie bildirimde bulunulmasının,

Uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerine arz ederim.